William Gibson

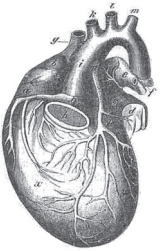
CONEXIUNEA MONA LISA

PALADIN BLACK POCKET
SCI-FI

William Gibson

CONEXIUNEA MONA LISA

Traducere din limba engleză de
Mihai-Dan Pavelescu

Paladin

surorii mele,
Fran Gibson,
cu uimire și dragoste...

1
FUM

Fantoma era cadoul de adio al tatălui ei, oferit de un secretar îmbrăcat în negru, într-un terminal de plecare de pe aeroportul Narita.

Pe durata primelor două ore de zbor spre Londra, zăcuse uitată în poșetă – un paralelipiped negru și plat, având una dintre fețe imprimată cu omniprezenta siglă Maas-Neotek, iar cealaltă, curbată ușor, pentru a se potrivi în palma utilizatorului.

Fata stătea foarte rigidă în fotoliul ei din compartimentul de clasa întâi, cu trăsăturile încremenite într-o mască mică și rece, modelată după expresia care-o caracteriza cel mai bine pe răposata sa mamă. Locurile din jur erau goale; tatăl ei cumpărase toate biletele. Refuzase meniul oferit de stewardul agitat. Fotoliile neocupate, dovezi ale bogăției și puterii tatălui fetei; îl înspăimântau. Bărbatul ezitase, apoi se înclinase și se retrăsese. Pentru o fracțiune de secundă, ea permisese măștii să etaleze surâsul mamei sale.

„Fantome", gândi ea mai târziu, undeva pe deasupra Germaniei, privind tapițeria fotoliului de alături. Cât de bine își trata tatăl ei fantomele!

Înapoia hubloului existau alte fantome – stafii în stratosfera iernii europene, imagini parțiale care începeau să se formeze dacă își lăsa ochii să privească în gol. Mama ei în parcul Ueno, cu figura fragilă în razele soarelui de septembrie.

— Cocorii! Privește cocorii, Kumi!

Kumiko privise peste lacul Shinobazu, fără să vadă nimic, niciun cocor, doar câteva puncte negre, țopăitoare, pesemne ciori. Apa era netedă ca mătasea și avea culoarea plumbului, iar niște holograme alburii pâlpâiau nedeslușite deasupra unui șir îndepărtat de gherete pentru tir cu arcul. Însă Kumiko avea să vadă cocorii mai târziu, de multe ori, în vise; erau origami, jucării unghiulare pliate din folii de neon, păsări strălucitoare și rigide călătorind prin peisajul selenar al nebuniei mamei sale...

Și-l amintea pe tatăl ei, prăbușit înapoia imensului câmp de abanos al biroului, cu halatul negru deschis peste o furtună de dragoni tatuați, cu ochi bidimensionali și sclipitori ca ai unei păpuși pictate.

— Mama ta e moartă. Înțelegi?

Iar de jur-împrejur – planurile de umbre din cabinetul lui, beznele unghiulare. Mâna tatei avansând nesigură în cercul de lumină al veiozei, indicând, manșeta halatului lunecând înapoi pentru a dezvălui Rolexul de aur și alți dragoni, cu coamele învolburate, galopând puternici și întunecați în jurul încheieturii, indicând. Indicând-o pe ea.

— Înțelegi?

Nu-i răspunsese, ci fugise, într-un loc secret pe care-l cunoștea – debaraua celor mai mici automenajere. Îi ticăiseră în jur toată noaptea, scanând-o la fiecare câteva minute cu rafale trandafirii de lumină laser, până o găsise tata, mirosind a whisky și țigări Dunhill, și o purtase în camera ei din apartamentul de la etajul trei.

Își aminti săptămânile următoare, zilele paralizante petrecute cel mai adesea în compania unuia sau altuia dintre secretarii îmbrăcați în negru – bărbați precauți, cu surâsuri automate și umbrele bine strânse. Unul dintre ei, cel mai tânăr și mai puțin prudent, îi făcuse o demonstrație neașteptată de kendo, pe un trotuar aglomerat din Ginza, în umbra ceasului Hattori, strecurându-se expert printre vânzătoare surprinse și turiști cu ochii holbați, începețoșându-și inofensiv umbrela neagră în traiectoriile curbe, străvechi și oficiale ale artei. Atunci, Kumiko zâmbise și zâmbetul ei destrămase masca funerară, iar din acest motiv sentimentul de vinovăție pătrunsese imediat, mai adânc și mai dureros, în locul din inimă unde își cunoștea rușinea și nevrednicia. Cel mai adesea însă, secretarii o duseseră la cumpărături prin vastele magazine din Ginza și prin zecile de buticuri din Shinjuku recomandate de un ghid Michelin din plastic albastru, care vorbea o japoneză oficială, pentru turiști. Fata cumpărase numai obiecte foarte urâte, urâte și foarte scumpe, iar secretarii mărșăluiseră flegmatic alături de ea, ținând pungile lucioase în mâinile lor dure. În fiecare după-amiază, după ce revenea în apartamentul tatei, pungile erau depozitate ordonat în dormitorul ei, unde rămâneau, nedeschise și neatinse, până le îndepărtau cameristele.

Iar în a șaptea săptămână, în ajunul celei de-a treisprezecea aniversări a fetei, se aranjase plecarea lui Kumiko la Londra.

* * *

— Vei fi oaspete în casa *kobun*-ului meu, i-a spus tata.

— Nu vreau să mă duc, a zis ea și i-a arătat zâmbetul mamei sale.

— Trebuie, a spus el și s-a întors cu spatele. Sunt dificultăți, a continuat către cabinetul cufundat în penumbră. La Londra nu vei fi în pericol.

— Când mă voi întoarce?

Dar tata nu i-a răspuns. Ea s-a înclinat și a părăsit cabinetul, fără să renunțe la zâmbetul mamei sale.

* * *

Fantoma se trezi sub atingerea lui Kumiko, când începură coborârea pe Heathrow. A cincizeci și una generație de biocipuri Maas-Neotek invocă pe fotoliul de lângă ea o siluetă neclară – un băiat desprins dintr-o litografie de vânătoare, decolorată, ținându-și picioarele încrucișate nepăsător, purtând pantaloni bufanți cafenii și cizme de călărie.

— Salut, spuse fantoma.

Kumiko clipi și deschise palma. Băiatul pâlpâi și dispăru. Ea privi aparatul micuț și neted din mână, apoi coborî lent degetele.

— Salut din nou, spuse el. Pe mine mă cheamă Colin. Pe tine?

Fata se holbă. Ochii lui erau fum verde strălucitor, iar fruntea – înaltă, albă și netedă sub un smoc rebel de păr negru. Prin scânteierea dinților săi se zăreau fotoliile din cealaltă parte a culoarului.

— Dacă imaginea e cam spectrală pentru tine, rânji el, putem mări rezoluția...

Și pentru o clipă apăru inconfortabil de distinct și de real, cu scamele de pe reverele hainei negre vibrând cu o limpezime halucinantă.

— Se consumă însă bateria, adăugă și reveni pălind la starea inițială. Nu ți-am reținut numele.

Surâse din nou.

— Nu ești real, vorbi ea rece.

El strânse din umeri.

— Nu-i nevoie să vorbești cu glas tare, domnișoară. Ceilalți pasageri te-ar putea considera cam ciudată, dacă pricepi ce vreau să spun. E suficient să subvocalizezi. Percep totul prin piele...

Schimbă poziția picioarelor și se întinse, încrucișând mâinile la ceafă.

— Centura de siguranță, domnișoară. Eu n-am nevoie de ea, bineînțeles, fiindcă, așa cum ai spus-o, nu sunt real.

Kumiko se încruntă și azvârli aparatul în poala fantomei. Aceasta dispăru. Fata își încheie centura, privi obiectul, șovăi și după aceea îl ridică.

— Așadar, prima dată la Londra? o întrebă, ivindu-se la periferia câmpului ei vizual.

Ea încuviință fără să vrea.

— Nu te deranjează să zbori? Nu ți-e frică?

Clătină din cap, simțindu-se ridicolă.

— Nu contează, zise fantoma. O să am eu grijă de tine. În trei minute suntem pe Heathrow. Te-așteaptă cineva?

— Partenerul de afaceri al tatei, răspunse ea în japoneză.

Fantoma rânji.

— Atunci sunt sigur că vei fi pe mâini bune.

Îi făcu cu ochiul.

— Uitându-te la mine, n-ai fi zis că sunt lingvist, este?

Kumiko închise ochii și fantoma porni să-i șoptească – ceva despre săpăturile arheologice de la Heathrow, despre neolitic și epoca fierului, despre olărie și unelte...

* * *

— Domnișoara Yanaka? Kumiko Yanaka?

Englezul o domina cu înălțimea și masivitatea lui *gaijin* îmbrăcată în falduri elefantine de lână neagră. Ochi mici și negri o priveau inexpresiv prin ochelari cu rame din oțel. Nasul părea să-i fi fost turtit, fără să mai fi fost refăcut după aceea. Părul, atât cât avea, fusese tuns zero și arăta ca o periuță sură, iar mănușile negre, împletite, erau subțiate și fără degete.

— Numele meu, știi, îi zise de parcă asta ar fi trebuit s-o liniștească instantaneu, este Petal.

* * *

Petal îi spunea orașului „Fum".

Kumiko tremură pe tapițeria din piele roșie și rece; prin fereastra Jaguarului vechi, vedea zăpada învolburându-se pentru a se topi pe șoseaua pe care Petal o numise M4. Cerul după-amiezii târzii era incolor. Bărbatul șofa tăcut, eficient, cu buzele țuguiate ca și cum s-ar fi pregătit să fluiere. Pentru ochii din Tokio, traficul era absurd de lejer. Accelerară pe lângă un trailer Eurotrans fără șofer, cu botul teșit împânzit de senzori și baterii de faruri. În ciuda vitezei Jaguarului, Kumiko avea senzația că stăteau pe loc; particulele Londrei porniseră să se acumuleze în jurul ei. Ziduri de cărămizi umede,

arcade din beton, fier forjat vopsit în negru înălțându-se în sulițe.

În timp ce privea, orașul începu să se autodefinească. După ce ieșiră de pe M4, pe când așteptau la intersecții, fata întrezări chipuri prin ninsoare, fețe *gaijin* îmbujorate deasupra hainelor întunecate, bărbii vârâte în fulare, tocuri femeiești țăcănind prin băltoace argintii. Șirurile de magazine și case îi aminteau accesoriile superb detaliate pe care le văzuse expuse în jurul unei locomotive-jucărie în galeria din Osaka a unui dealer de antichități europene.

Locul acesta nu semăna deloc cu Tokio, unde trecutul, ceea ce mai rămăsese din el, era îngrijit cu atenție anxioasă. Acolo istoria devenise o cantitate, un obiect rar, ambalat de guvern și păzit de lege și de fondurile corporațiilor. Aici părea însăși țesătura lucrurilor, ca și cum orașul ar fi fost o singură excrescență din piatră și cărămidă – nenumărate straturi de mesaje și înțelesuri, epocă după epocă, generate de-a lungul secolelor după directivele unui ADN, acum cu totul indescifrabil, al comerțului și imperiului.

— Regret, dar Swain n-a putut veni să te aștepte personal, spuse bărbatul numit Petal.

Kumiko avea mai puține probleme cu accentul lui decât cu maniera de a structura propozițiile; inițial, confundase scuza cu o comandă. Se gândi să acceseze fantoma, apoi respinse ideea.

— Swain, îndrăzni ea. Gazda mea este domnul Swain?

Ochii lui Petal îi întâlniră pe ai ei în oglindă.

— Roger Swain. Nu ți-a spus tatăl tău?

— Nu.

— Aha!

Încuviință.

— Domnul Kanaka știe care sunt cerințele de securitate în această privință, logic... Un personaj de statura lui...

Suspină puternic.

— Îmi pare rău de radiator. Mecanicii ar fi trebuit să-l repare...

— Ești unul dintre secretarii domnului Swain?

Se adresase colacilor groși și acoperiți de țepi de deasupra gulerului hainei negre.

— Secretarul lui?

Păru că reflectează.

— Nu, conchise în cele din urmă. Nu sunt așa ceva.

Viră îndelung printr-un sens giratoriu, pe lângă copertine ce sclipeau metalic și revărsarea de seară a pietonilor.

— Ai mâncat? o întrebă. Ți-au servit masa în avion?

— Nu mi-a fost foame, zise, conștientă de masca mamei sale.

— Ei bine, Swain o să te aștepte cu ceva. El consumă multă mâncare japoneză.

Bărbatul plescăi din limbă, producând un sunet slab și ciudat. Îi aruncă o privire în oglindă.

Ea se uită pe lângă el, văzând sărutările fulgilor de zăpadă, legănatul nimicitor al ștergătoarelor.

* * *

Reședința lui Swain din Notting Hill consta din trei case victoriene interconectate, situate undeva într-un vălmășag înzăpezit de piațete, curbe și fundături. Petal, ținând în fiecare mână câte două valize de-ale lui Kumiko, îi explică faptul că numărul 17 reprezenta intrarea principală și pentru numerele 16 și 18.

— Aici n-are rost să ciocănești, zise gesticulând stângaci cu valizele grele spre vopseaua de un roșu lucios și ornamentele din alamă lustruită ale ușii de la numărul 16. Înapoia ei se găsește doar o jumătate de metru de fier-beton.

Fata privi de-a lungul trotuarului cu fațade aproape identice, retrase puțin înăuntrul curbei line. Ninsoarea se întețise acum, iar cerul uniform era luminat de strălucirea de un portocaliu-somon a lămpilor cu sodiu. Strada era pustie, omătul proaspăt și neîntinat. Văzduhul rece degaja ceva străin, un iz vag, pătrunzător, de ardere, de combustibili fosili străvechi. Pantofii lui Petal lăsau urme mari, perfect conturate. Erau botine din piele neagră cu vârf îngust și tălpi extrem de groase, zimțate, din plastic stacojiu. Tremurând, fata îl urmă pe treptele cenușii de la numărul 17.

— Sunt eu, deci, nu-i așa? zise bărbatul către ușa vopsită în negru.

După aceea oftă, lăsă cele patru valize în zăpadă, scoase mănușa fără degete din mâna dreaptă și își lipi palma de un disc din oțel strălucitor încastrat într-unul dintre panelele ușii. Lui Kumiko i se păru că aude un zumzet slab, un țiuit de țânțar ce spori în intensitate până dispăru, apoi ușa vibră sub șocul înfundat al bolțurilor magnetice care se retrăgeau.

— I-ai spus „Fum“ orașului... zise ea când Petal întinse mâna spre mânerul din alamă.

El se opri.

— Fum, da – spuse și apoi deschise ușa înspre căldură și lumină –, este o denumire veche, un fel de poreclă.

Ridică valizele și intră într-un foaier cu mochetă albastră, lambrisat cu lemn vopsit în alb. Fata îl urmă și

ușa se închise singură în urma ei, iar bolțurile bufniră. Deasupra lambriurilor albe atârna o gravură înrămată în mahon – cai pe un câmp, siluete mici și perfect conturate, purtând jachete roșii. „Aici ar trebui să locuiască fantoma din cip, Colin", gândi ea. Petal îi lăsase din nou bagajele jos. Fulgi de nea se zăreau pe mocheta albastră. Bărbatul deschise altă ușă și dezvălui o colivie din oțel poleit. Culisă ușa din bare cu un zăngănit. Kumiko privi surprinsă în colivie.

— Liftul, spuse el. Nu-i loc și pentru lucrurile tale. O să mă întorc după ele.

În ciuda aparentei vechimi, ascensorul se ridică destul de lin atunci când Petal atinse un buton din porțelan cu un deget arătător bont. Kumiko fu nevoită să stea foarte aproape de el; mirosea a lână umedă și aftershave cu arome florale.

— Te-am instalat la etaj, spuse bărbatul conducând-o pe un coridor îngust, fiindcă ne-am gândit că s-ar putea să apreciezi liniștea.

Deschise o ușă și-i făcu semn să intre.

— Sper c-o să-ți placă...

Scoase ochelarii și-i lustrui energic cu un șervețel mototolit.

— Mă duc să-ți aduc bagajele.

După ce ieși, Kumiko ocoli încetișor cada masivă din marmură neagră care domina centrul camerei scunde, ticsite. Pereții, care se înclinau vizibil în partea de sus, erau acoperiți cu oglinzi aurii, pătate. Două lucarne mici flancau cel mai mare pat pe care-l văzuse vreodată. Deasupra lui, în oglindă, erau încastrate mici veioze reglabile, similare plafonierelor dintr-un avion. Fata se opri lângă cadă și atinse gâtul arcuit al unei lebede aurite care slujea drept

țeavă. Aripile întinse ale păsării erau robinetele. Aerul din cameră era cald și nemișcat și, pentru o clipă, prezența mamei păru să-l umple – o ceață dureroasă.

Petal își drese glasul în prag.

— Deci, spuse el intrând cu bagajele, totul este în ordine? Încă nu ți-este foame? Nu? Te las să te aranjezi...

Puse valizele lângă pat.

— Dacă vrei să mănânci, sună.

Îi arătă un telefon antic, înzorzonat, cu cască și difuzor din alamă și mâner arcuit din fildeș.

— Ajunge să-l ridici, nu-i nevoie să formezi niciun număr. Poți lua micul dejun oricând dorești. Întreabă pe cineva și-o să-ți arate drumul. Atunci îl poți întâlni și pe Swain...

Senzația prezenței mamei pierise odată cu apariția lui Petal. Încercă să o simtă din nou după ce el îi spuse „noapte bună" și închise ușa, dar nu izbuti.

Rămase multă vreme lângă cadă, mângâind metalul neted al gâtului rece de lebădă.